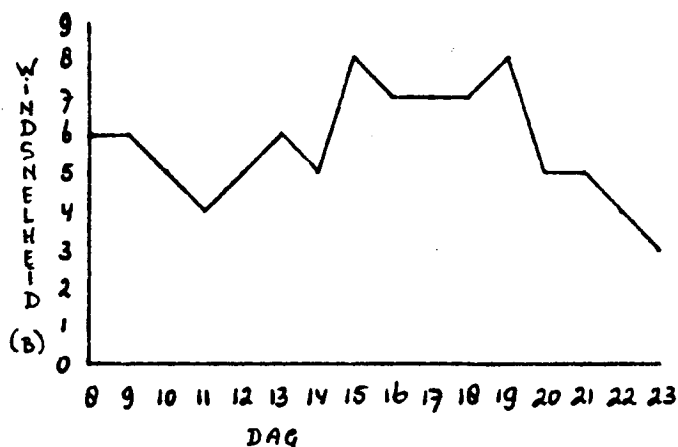
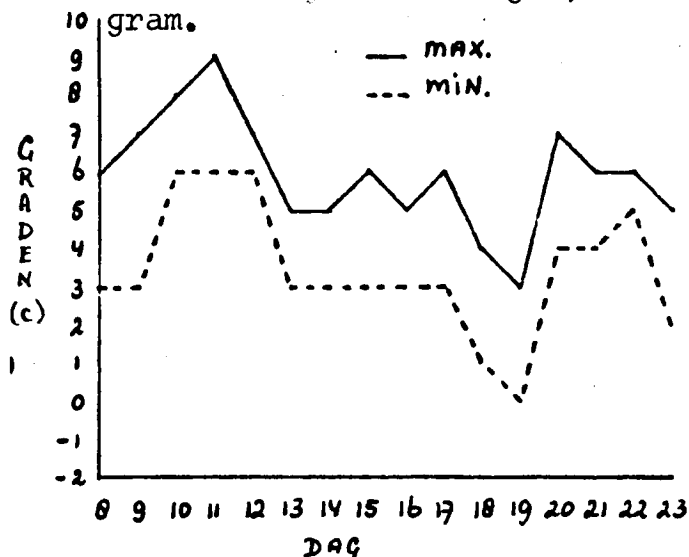

WATERVOGELTELLING JANUARI 1983.

Gedurende de periode 8/23 januari 1983 (bij voorkeur op het weekend van 15/16) werd er weer in internationaal verband watervogels geteld. In die periode trokken onze leden er op uit om ons rayon weer eens op z'n kop te zetten.

Het weer.

In tegenstelling tot vorig jaar was dit weer een kwakkelwintertje (tenminste tot begin febr.) De temp. zat rond de 5 graden met een max. van 10 op 11/1 en een min. van 0 op 19/1. De wind kwam vooral uit westelijke richtingen, wat heel duidelijk te zien is in het dia-

De windsnelheid was zeer opvallend, de hele maand januari was er veel wind, wat uiteindelijk op 1 febr. nog leidde tot orkaanachtige wind. Het was een tijd met veel bewolking wat resulteerde in periode met regen die bij de temperatuursdaling overging in natte sneeuw en hagel. De diagrammen spreken verder voor zichzelf. De gegevens die ik in de diagrammen heb verwerkt zijn afkomstig van het K.N.M.I. en waren voorspellingen. Ze moeten daarom met enige voorzichtigheid worden bekeken.

Enige opmerkingen bij de tabellen.

Tabel 1 - Het totaal aantal is het aantal wat door de vaste tellers is waargenomen, het wil dus niet zeggen dat een bepaalde soort niet voorkwam of dat de aantallen niet hoger lagen in die periode. Het kan namelijk zijn dat die soorten (bijv. Krooneend en de grotere aantallen van de Eidereend) door andere personen werden waargenomen en dat ik die heb doorgekregen (mond. med.) Deze gegevens zijn dus wel in het verslag, maar niet in de tabel verwerkt.

Tabel 2 - Totaal = aantal waarvan het geslacht werd vastgesteld.
1e aantal= 1983, 2e aantal= 1982, 3e aantal= 1981.

Tabel 3 - Getelde gebieden= gebieden die door leden van de VWGH werden geteld. Het kan best zijn dat bepaalde gebieden in vorige jaren wel werden geteld, maar dan werd dit niet georganiseerd vanuit onze werkgroep.

Tabel 1 Totaalaantal

soort:	8/23-1-1983	9/24-1-1982	10/25-1-1981
Parelduiker	-	-	1
Roodkeelduiker	1	1	3
Fuut	153	102	51
Roodhalsfuut	3	7	-
Kuifduiker	1	5	-
Dodaars	120	88	51
Wilde eend	5130	4352	2719
Wintertaling	329	171	326
Krakeend	136	74	7
Smient	819	1080	1075
Pijlstaart	12	6	10
Slobeend	217	39	183
Krooneend	-	1	-
Toppereend	-	14	1
Kuifeend	1377	2790	1646
Tafeleend	377	615	552
Kuifeend x Tafeleend	1	-	-
Brilduiker	30	34	36
Ijseend	-	1	1
Grote zeeëend	-	1	-
Zwarte zeeëend	1	2	2
Eidereend	40	112	102
Koningseider	-	1	-
Harlekijneend	1	-	-
Grote zaagbek	52	176	82
Middelste zaagbek	23	55	5
Nonnetje	26	70	10
Bergeend	53	30	56
Nijlgans	43	-	7
Kolgans	-	1	-
Rietgans	101	-	-
Rotgans	-	5	-
Knobbelzwaan	129	113	82
Wilde zwaan	9	26	12
Kleine zwaan	-	4	2
Waterhoen	364	35	144
Meerkoet	5277	6451	4557

Parelduiker

Op 16/1 1 ex waargenomen bij de Zuidpier (mond.med.)

Roodkeelduiker

Op 11/1 1 ex bij de Zuidpier en 1 ex n.N. (mond.med.) Het ex wat in de tabel staat zat in één van de kanalen van de A.W. duinen.

Fuut

Als je het aantal vergelijkt met die van voorgaande jaren dan is het behoorlijk hoog, waarschijnlijk vanwege het zachte weer waren al veel Futen op de binnenwateren aanwezig. Op 15/1 werd al nestbouw op de Heksloot gezien en op 17/1 een nest in de Leidsevaart (med. J. Weyers).

Roodhalsfuut

Met klein aantal aanwezig, 1 ex in de A.W.duinen en 2 ex bij de Zuidpier.

Kuifduiker

1 Ex gezien in Duin en Kruidberg.

Geoorde fuut

Op 16/1 1 ex gezien bij de Zuidpier (mond.med.).

Dodaars

Er werd een behoorlijk aantal Dodaarsen geteld. De meeste ex op 't IJ bij Spaarndam (32 ex), de groene zoom van Schalkwijk (21 ex) en de A.W.duinen (48 ex).

Wilde eend

Het aantal is vertekend doordat er meer gebieden geteld zijn, trek je die aantallen eraf (2366) dan kom je op 2764 ex welk aantal goed overeenkomt met de telling van 1981. Er worden altijd meer ♂♂ dan ♀♀ gezien (zie tabel 2).

Wintertaling

Van deze soort had ik toch een hoger aantal verwacht, omdat het niet koud was. Trekken we de 121 ex van de Haarlemmermeer eraf dan houden we 208 ex over, wat minder is dan de telling van 1981. Ook bij de Wintertaling worden meer ♂♂ dan ♀♀ geteld (zie tabel 2).

Krakeend

Een benoerlijk aantal, waarvan de meeste in de A.W.duinen gezien werden.

Smient

Lager aantal dan voorgaande tellingen, waarschijnlijk vanwege het zachte weer. Op 15/2, na de vorstperiode, werden echter 1050 ex geteld (mond.med.), het normale aantal hier voor de winter. Bij deze soort worden ook meer ♂♂ dan ♀♀ gezien (zie tabel 2).

Pijlstaart

De meeste Pijlstaarten worden gezien in de polders, normaal aantal.

Slobeend

Duidelijke invloed van het weer op de aantallen, vergelijk vooral met het aantal van vorig jaar. Opvallend bij de sexratio is dat er in zachte winters meer ♂♂ dan ♀♀ worden gezien en dat als het een beetje winterd de ♀♀ in de meerderheid zijn.

Krooneend

Op 22/1 2 ex in de A.W.duinen (mond.med.) en op 23/1 1 ♂ in de A.W.-duinen (mond.med.)

Toppereend

Alleen als het een beetje winterd wordt deze soort hier gezien.

Kuifeend

De aantallen van 1982 schieten er bovenuit en die van 1983 komen toch wel aardig in de richting van die van 1981. Bij de Kuifeend worden meer ♀♀ dan ♂♂ gezien (zie tabel 2). Grootste aantallen komen voor in de A.W.duinen

Tafeleend

Geen groot aantal, de meeste ex worden gezien in de A.W.duinen en de Houtrak. In 1981 en 1982 worden evenveel ♂♂ als ♀♀ gezien, maar dit jaar werden meer ♀♀ geteld.

Kuifeend x Tafeleend

In het Spaarne, t.h.v. de Buitenrustbrug, werd het ex opgemerkt. Voor beschrijving zie tekening, die gemaakt werd door J. Stuart. In de Fitis van 1981 nr. 3/4 blz 100 wordt deze kruizing ook gemeld in een artikel van E. van Huijssteeden.

Brilduiker

Normaal aantal voor deze omgeving. De meeste ex worden gezien in de A.W. duinen. Vrijwel altijd een groot overwicht van ex met een ♀ kleeed.

Ijseend

Dit jaar geen waarneming van deze eendesoort, i.t.t. vorige jaren.

Grote zeeëend

Ook deze soort liet het dit jaar afweten.

Zwarte zeeëend

Er worden nooit grote aantallen van deze soort gezien, maar het is natuurlijk altijd mogelijk dat er een grote troep voor de kust ligt. Op 11/1 5 ex bij de Zuidpier aanwezig (mond. med.)

Eidereend

Het aantal in de tabel zit onder de aantallen van vorige tellingen. Op 11/1 werden echter bij de Zuidpier 102 ex gezien (mond. med.). Meestal worden hier ♀♀ of onvolwassen ♂♂ waargenomen, slechts zelden een uitgekleurde ad ♂.

Harlekijneend

Vele mond. med. van een ♀ bij de kop van de haven te IJmuiden.

Grote zaagbek

Het was duidelijk aan het aantal te zien dat we een slappe winter hadden. Er worden altijd meer ex met een ♀ kleeed aangetroffen (zie tabel 2). De meeste ex in de A.W. duinen.

Middelste zaagbek

Vrijwel alle ex lagen lekker uit de wind in het Cremermeer (Duin en Kruidberg), een overwicht van ex met een ♀ kleeed (zie tabel 2).

Nonnetje

Ook bij deze soort was aan het aantal goed te zien dat het een kwakkelwinter hadden. De meeste ex in de A.W. duinen en enkele in de Houtrak.

Bergeend

Op een enkel ex na werden alle ex in de polders gezien. Bij het Plasje van Spaarnwoude werd een troep van 21 ex gezien. De aantallen van 1983 en 1981 lagen hoger, misschien dat in koude winters toch meer ex uit de polders wegtrekken.

Nijlgans

Op de Heksloot werd een troep van 39 ex gezien en ik vraag me af hoe het met deze soort verder zal gaan.

Gedrag: Niet schuw, komt net als fenne eenden naar je toe.

Waargenomen: 5-1-83, Noordzeekanaal, bij pont naar Velsen Md.

2 8-1-83, Richard Holthuis

13-1-83, Spaarne, bij Buitenrustbrug, tussen woonboten

4-3-83, Spaarne, t.h.v. van Buitenrustbrug nu in gezelschap van 2 Tafeleend.

Kolgans

Op 22 en 23/1 werden enkelen overtrekkende troepen waargenomen, resp.180 in 2 tr.en 70 in 1 tr.naar N.vliegend (mond.med.).

Rietgans

In de Haarlemmermeer werd een troep van 101 ex Fouragerend aangetroffen.

Rotgans

Op 11/1 bij de Zuidpier 1 troep van 23 ex naar N.(mond.med.)

Knobbelzwaan

Merkwaardig genoeg zijn er op het Spaarne geen ex gezien.In de A.W.-duinen werden 46 ex gezien en de andere werden verspreid in de polders gevonden.

Wilde zwaan

Was met 9 ex aanwezig in de A.W.duinen.

Waternoen

Van deze soort heb ik een aantal specifieke plaatsen laten tellen, zodat het aantal wat vertekend overkomt t.o.v.vorige tellingen. Meertje van Caprera 44 ex,De Delft en de Jan Gijzenvaart 73 ex en de groene zoom van Schalkwijk 70 ex.Verder werden in zowat alle gebieden wel een tiental ex geteld.

Meerkoet

Er waren veel ex aanwezig.De meeste in de A.W.duinen(1681.ex), Heksloot(620 ex),Ringvaart tussen Hillegom en Leimuiden(883 ex) en in het S.W.B.deelgeb.Buitenhuizen(711 ex).Verder in alle gebieden gezien.

Tabel 3 Getelde gebieden

	<u>1983</u>	<u>1982</u>	<u>1981</u>
Amsterdamse waterleidingduinen	x	x	x
Kennemerduinen	x	x	x
Duin en Kruidberg	x	x	x
Middenheerenduinen	x	x	x
Zuidpier	x	x	x
Sluisencomplex + havens Ijmuiden	x		
Noordzeekanaal Am.haven tot Zijkanaal-C	x	x	
Zikan.C tot pont Ijmuiden	x	x	x
pont Ijmuiden tot sluisen	x		
't IJ + Zijkanaal-B en C	x	x	x
Spaarnwouderbos deelgebied Buitenhuizen	x	x	x
Ooster- en Velsbroekpolder	x	x	x
Houtrak	x	x	x
Heksloot + Noorder Buiten Spaarne	x	x	x
Waarderpolder	x	x	x
Veerpolder	x	x	x
Poel- en Zuiderpolder			x
Inlaagpolder	x	x	x
Verenigde Binnenpolders	x	x	x
Mooie Nel	x	x	x
't Spaarne	x		
Zuider Buiten Spaarne	x		
Ringvaart Buitenliede-Cruquius	x	x	
Cruquius - Hillegom	x	x	x
Hillegom - Leimuiden	x	x	
Haarlemmermeer	x		
meertje van Caprera	x		
Jan Gijzenvaart en de Delft	x		
groene zoom Schalkwijk	x		

Tabel 2 Sexratio

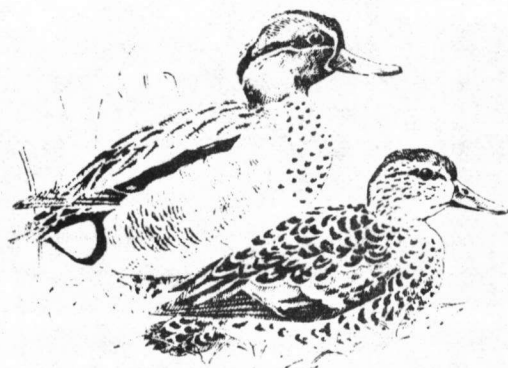
soort	totaal	♂♂	%	♀♀	%
Wilde eend	3030	1719	56,7	1311	43,3
	2882	1463	50,7	1419	49,2
	2294	1214	52,9	1080	47,1
Wintertaling	164	95	57,9	69	42,1
	11	6	54,5	5	45,5
	67	46	68,7	21	21,3
Smient	397	227	57,2	170	42,8
	18	16	88,9	2	11,1
	302	181	59,9	121	40,1
Slobeend	196	113	57,7	83	42,3
	69	32	46,4	37	53,6
	82	47	57,3	35	42,7
Kuifeend	467	223	47,8	244	52,2
	1743	875	50,2	868	49,8
	384	162	42,2	222	57,8
Tafeleend	81	24	29,6	57	70,4
	314	160	51,0	154	49,0
	264	132	50,0	132	50,0
Grote zaagbek	48	10	20,8	38	79,2
	145	67	46,2	78	53,8
	28	12	42,8	16	57,2

Medewerkers aan deze telling waren:

H. Assendelft	E. Dijkstra	H. Schouten
R. Beuzekom	C. Heidweiller	W. Sipma
F. en T. Bloem	E. van Huijssteeden	J. en H. Sligman
F. de Boer	P. de Jong	J. Stuart
H. Bol	P. Kok	H. Vader
T. van de Boomen	C. Scharringa	W. Veenendaal
F. Cottaar		

Hierbij wil ik de leden nog bedanken voor hun inzet tijdens deze telling.

Fred Cottaar
Iepenstraat 10
2023 SV Haarlem.

Wintertaling *Anas crecca*